

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

TISKOVÁ ZPRÁVA

Strana 1 z 3

ŠKODA Muzeum vystavuje neobvyklý exponát: Letecký motor Laurin & Klement W12

- › Unikátní 24,4litrový motor L&K-Lorraine-Dietrich 450 z roku 1926 v expozici ŠKODA Muzea
- › Dlouhodobé angažmá automobilky Laurin & Klement v letectví sahá až do roku 1909
- › Šéfkonstruktor L&K Otto Hieronimus uskutečnil v dubnu 1910 první let strojem těžším než vzduch na území dnešní České republiky

Mladá Boleslav, 25. ledna 2019 – Méně známou kapitolu z bohaté historie společnosti ŠKODA AUTO připomíná atraktivní exponát ve ŠKODA Muzeu: letecký motor L&K-Lorraine-Dietrich 450 z roku 1926 zapůjčený se sbírek Národního technického muzea. Impozantní pohonné jednotky W12 byly ve dvacátých letech minulého století licenčně vyráběny v Mladé Boleslavi.

Andrea Frydlová, vedoucí ŠKODA Muzea v Mladé Boleslavi, říká: „Firma Laurin & Klement / ŠKODA zaznamenala řadu úspěchů nejen s paletou osobních a užitkových automobilů, motocyklů, jízdních kol nebo třeba motorových pluhů, ale v tuzemsku i zahraničí byl velký zájem také o její moderní letecké motory. Vývoji těchto agregátů se naše společnost začala věnovat již v roce 1909, jako jedna z prvních na světě. K vrcholům mladoboleslavské produkce v této oblasti patří vystavený licenční dvanáctiválec L&K Lorraine-Dietrich 450.

Andrea Frydlová současně doporučuje: „Návštěvu ŠKODA Muzea je možné zkombinovat s prohlídkou aviatických exponátů partnerského Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, případně též areálu Rodného domu Ferdinanda Porscheho v Liberci-Vratislavicích. Pro všechna tři uvedená muzea je k dispozici zvýhodněné kombinované vstupné.“

S vývojem aviatiky je společnost Laurin & Klement/ŠKODA úzce spojena již od konce první dekády 20. století. Prvním leteckým nadšencem, který ve svém letadle vlastní konstrukce a výroby použil upravený automobilový motor L&K, byl český průkopník Metoděj Vlach, jeho létající aparát však byl schopný pouze krátkých skoků. Úspěšnější byl tehdejší šéfkonstruktor automobilky, ing. Otto Hieronimus, který od roku 1909 pracoval na vývoji prvního primárně leteckého motoru v Rakousko-Uhersku. V pátek 15. dubna 1910 v 17 hodin se populární Hieronimus stal prvním člověkem na území současné České republiky, který podnikl úspěšný let strojem těžším než vzduch. V letadle Bleriot poháněném motorem L&K typu EL, vyvinutým a vyrobeným v Mladé Boleslavi, se na chuchelském závodě u Prahy udržel ve vzduchu 2 minuty a 26 sekund, během nichž překonal asi dvoukilometrovou vzdálenost. Motor L&K typu EL s hliníkovým blokem, čtyřmi litinovými válci a jejich plechovým opláštěním vznikl ve třech kusech. Výrobní kapacita společnosti Laurin & Klement byla totiž tehdy vyčerpána řadou tuzemských i zahraničních objednávek na úspěšná osobní i užitková vozidla populární značky L&K.

Složité období druhé poloviny dvacátých let, kdy se vinou všeobecných hospodářských obtíží poválečné rekonstrukce dočasně snížil odbyt automobilů, dokázalo vedení společnosti Laurin & Klement operativně překlenout doplněním sortimentu o moderní letecké motory L&K-Lorraine-Dietrich. Díky licenci poskytnuté francouzskou automobilkou a leteckou továrnou Lorraine-Dietrich v roce 1924 se v Mladé Boleslavi vyráběly osmiválce o výkonu 400 koní a vrcholné dvanáctiválce, disponující 450 k. Silnější z jednotek byla je součástí expozice ŠKODA Muzea díky laskavé zápatce z NTM (Národního technického muzea) v Praze. Unikátní exponát z roku 1926 zaujme

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

TISKOVÁ ZPRÁVA

Strana 2 z 3

nejen svými impozantními rozměry a zdvihovým objemem 24,4 litru, ale také konstrukčním řešením s uspořádáním dvanácti válců do W, čili tří řad po čtyřech válcích. Nejvyššího trvalého výkonu 450 k (331 kW) agregát dosahuje při 1850 otáčkách za minutu. Spotřeba dvanáctiválce byla udávána na 240 gramů paliva plus 12 gramů oleje na každého koně výkonu a hodinu provozu. O kvalitách licenčních motorů bylo přesvědčeno i československé Ministerstvo národní obrany, které v Mladé Boleslavi na sklonku roku 1926 objednalo 50kusovou sérii monumentálních dvanáctiválců.

Kvalitní letecké motory z Mladé Boleslavi se uplatnily například v tuzemských letounech Letov Š-12 a ŠB-16. Zájem o ně byl i daleko za hranicemi tehdejší Československé republiky, uskutečnil se export třeba do Litvy či Turecka. K nejpřesvědčivějším důkazům jejich vysoké úrovně patřil úspěšný dálkový let pplk. Jaroslava Skály, který se v roce 1927 s letounem Letov Š-16 vydal z Prahy až do Tokia.

ŠKODA Muzeum v Mladé Boleslavi si v uplynulém roce 2018 připsalo absolutní návštěvnický rekord ve své historii, přivítalo 273 811 hostů z České republiky i zahraničí – meziroční nárůst činí takřka 8 %. Prezenci historie značky ŠKODA v moderní expozici doplňuje možnost návštěvy depozitáře i řada kulturních akcí a tematických výstav. Velkému zájmu se těší rovněž možnost spojit návštěvu muzea s prohlídkou aktuálních výrobních provozů ŠKODA AUTO – na základě předchozí objednávky. Kromě továrny v Mladé Boleslavi jsou pro exkurze otevřeny také závody v Kvasinách a Vrchlabí.

Pro další informace, prosím, kontaktujte:

Vítězslav Kodym

T +420 326 811 784

vitezslav.kodym@skoda-auto.cz

[/skodacz](https://twitter.com/skodacz)

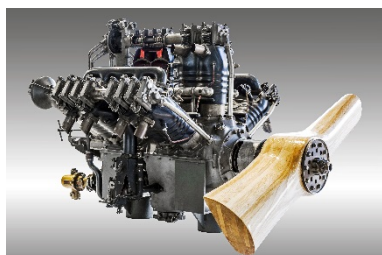
[/skoda.cz](https://www.facebook.com/skoda.cz)

[/skodacr](https://www.instagram.com/skodacr)

[/SKODACeskarepublika](https://www.facebook.com/SKODACeskarepublika)

Fotografie k tématu:

ŠKODA Muzeum vystavuje neobvyklý exponát: Letecký motor Laurin & Klement W12

Agregát L&K-Lorraine-Dietrich má dvanáct válců uspořádaných do W, nejvyššího výkonu 450 koní (331 kW) dosahuje při 1850 otáčkách za minutu.

[Download](#)

Zdroj: ŠKODA AUTO

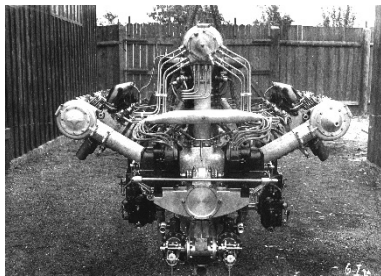

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

TISKOVÁ ZPRÁVA

Strana 3 z 3

ŠKODA Muzeum vystavuje neobvyklý exponát: Letecký motor Laurin & Klement W12

Výroba jednoho z nejlepších leteckých motorů své doby, L&K-Lorraine-Dietrich 450, probíhala v Mladé Boleslavi.

[Download](#)

Zdroj: ŠKODA AUTO

ŠKODA AUTO

- › byla založená v roce 1895, v období počátků automobilu, a je tak jednou z nejstarších automobilek na světě,
- › v současnosti nabízí zákazníkům 9 modelových řad osobních automobilů: CITIGO, FABIA, RAPID, SCALA, OCTAVIA, KAROQ, KODIAQ, KAMIQ (v Číně) a SUPERB,
- › v roce 2018 dodala zákazníkům celosvětově více než 1,25 milionu vozů,
- › od roku 1991 patří koncernu Volkswagen, jednomu z globálně nejúspěšnějších automobilových výrobců. ŠKODA AUTO v koncernovém svazku samostatně vyrábí a vyvíjí vedle vozů také komponenty jako motory a převodovky,
- › provozuje tři výrobní závody v České republice; vyrábí v Číně, Rusku, na Slovensku, v Alžírsku a v Indii, většinou prostřednictvím koncernových partnerství, dále také na Ukrajině a v Kazachstánu ve spolupráci s lokálními partnery,
- › zaměstnává celosvětově více než 35 000 pracovníků a je aktivní na více než 100 trzích,
- › v rámci Strategie 2025 prochází transformací od výrobce automobilů k „Simply Clever-společnosti nabízející nejlepší řešení mobility“.

ŠKODA Media Services
media@skoda-auto.cz

FROM DETAILS TO STORY
skoda-storyboard.com

Follow @skodaautonews